

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: **Mestská časť Bratislava – Petržalka**, s adresou doručovania na Kutlíkovej ulici 17 v Bratislave, proti odporkyniam: **1/ G. B.**, bytom v B. a **2/ A. S.**, bytom V., o **vypratanie bytu**, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 12C/310/2005, o dovolaní odporkyne 1/ proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. novembra 2011 sp.zn. 3Co/351/2011, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. novembra 2011 sp.zn. 3Co/351/2011 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava V rozsudkom z 2. júna 2011 č.k. 12C/310/2005-132 uložil odporkyni H. B. (za ktorú, ako osobu pozbavenú spôsobilosti na právne úkony konala súdom určená opatrovníčka G. B.) povinnosť vypratať a navrhovateľke odovzdať 4-izbový obecný byt bližšie označený vo výroku rozsudku a zaplatiť navrhovateľke náhradu trov konania.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala opatrovníčka odvolanie, ktoré Krajský súd v Bratislave uznesením z 30. novembra 2011 sp.zn. 3Co/351/2011 odmietol ako oneskorene podané. Odvolací súd pritom vychádzal z toho, že zásielku obsahujúcu rozsudok súdu prvého stupňa opatrovníčka prevzala „na pošte“ 21. júla 2011, čo potvrdila na doručenke svojím podpisom. Opatrovníčka podala odvolanie osobne na súde prvého stupňa až 8. augusta 2011, po márnom uplynutí 15 dňovej odvolacej lehoty 5. augusta 2011.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala opatrovníčka dovolanie. Navrhla napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že rozhodnutím odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Predmetnú vadu vidí

opatrovníčka v tom, že odvolací súd nesprávne ustálil, že zmeškala lehotu na podanie odvolania ak vychádzal z toho, že zásielku obsahujúcu rozsudok súdu prvého stupňa prevzala „na pošte“ 21. júla 2011. Predmetnú zásielku totiž prevzala jej dcéra V. B., ktorá prevzatie zásielky potvrdila na doručenke „tak, že napodobnila podpis matky“. K dovolaniu pripojila čestné vyhlásenie svojej dcéry z 22. februára 2013. Tiež uviedla, že doručovateľka pošty následne síce uznala svoje pochybenie pri doručovaní zásielky určenej do jej vlastných rúk, avšak obávajúc sa postihu zo strany zamestnávateľa čestné vyhlásenie o okolnostiach doručenia odmietla podpísať. Opatrovníčka v dovolaní doplnenom advokátkou v ďalšom spochybňuje skutkové a právne závery súdu prvého stupňa, ktoré ho viedli k rozhodnutiu o vypratání bytu.

Navrhovateľka navrhla dovolanie zamietnuť.

Odporkyňa H. B. v priebehu dovolacieho konania 26. decembra 2013 zomrela. Dovolací súd vzhľadom na povahu veci v dovolacom konaní pokračoval s právnymi nástupkyňami pôvodnej odporkyne uvedenými v záhlaví tohto uznesenia (§ 107 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p.; poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte tohto rozhodnutia sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení do 31. decembra 2014). Po zistení, že dovolanie podala včas osoba oprávnená na tento procesný úkon, bez nariadenia dovolacieho pojednávania dovolací súd skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dedička podala dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu o odmietnutí jej odvolania, takéto uznesenie ale nevykazuje znaky uznesení, proti ktorým je dovolanie podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné.

Vzhľadom na uvedené, prípustnosť dovolania v danej veci by prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo

v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné.

Dovolateľka procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva. Namietala ale, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je nesprávny (vadný) postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníma možnosť pred ním konať a v konaní uplatňovať (realizovať) procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia ochrany jeho práv. K procesnej vade tejto povahy dochádza tiež vtedy, ak odvolací súd odmietne odvolanie podľa § 218 ods. 1 O.s.p., hoci procesné predpoklady pre taký postup nie sú dané. Dovolací súd preskúmaním veci zistil, že v konaní a rozhodovaní odvolacieho súdu k predmetnej procesnej vade došlo.

Právna úprava doručovania v občianskom súdnom konaní plní veľmi významnú funkciu. Súd totiž môže konať a rozhodovať len vtedy, ak má riadne preukázané, že účastníci dostali všetky písomnosti, prijatie a znalosť ktorých je predpokladom ďalšieho postupu v konaní, použitia opravného prostriedku, prostriedkov procesnej obrany a ochrany a ďalších úkonov, ktoré je prípustné urobiť len v zákonom alebo súdnom ustanovenej lehote. Obzvlášť doručovanie súdnych rozhodnutí vo veci samej je nevyhnutným predpokladom právoplatného skončenia veci, prípadne i vykonateľnosti súdneho rozhodnutia (ak je rozhodnutie vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť). Doručovanie ovplyvňuje skúmanie procesných podmienok základného konania, odvolacieho konania, ako aj konania o mimoriadnych opravných prostriedkoch. Právna úprava doručovania preto plne rešpektuje záujmy účastníkov konania a nevyhnutnosť ich úplného a účinného informovania prostredníctvom tohto procesnoprávneho úkonu. Ak nebola písomnosť doručená správne, podľa predpisov upravujúcich tento úkon, má to priamo za následok vadnosť, nezákonnosť doručenia, s ktorou vadou sú spojené závažné procesnoprávne účinky; ak došlo k vadnému doručeniu rozhodnutia alebo ho súd vôbec opomenul doručiť, nemôže rozhodnutie nadobudnúť právoplatnosť.

Len riadne a zákonným predpisom vyhovujúce doručenie rozhodnutia má ten dôsledok, že odvolacia lehota začína plynúť osobe, ktorej je doručené (porov. rozh. č. 19/1968 Zbierka súdnych rozhodnutí a oznámení).

Rovnopis písomného vyhotovenia rozsudku sa doručuje účastníkom, prípadne ich zástupcom do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.).

Vzhľadom na význam práva na súdnu ochranu v právnom štáte pre záver o nesplnení podmienok konania nepostačuje iba pochybnosť o ich splnení, ale nesplnenie podmienok konania musí byť preukázané mimo rozumných pochybností. Pokiaľ teda súd nemá záver o nedodržaní zákonom ustanovenej procesnej lehoty na podanie opravného prostriedku preukázaný mimo rozumných pochybností, musí vychádzať z predpokladu, že opravný prostriedok v zákonnej lehote podaný bol (porovnaj napr. I. ÚS 119/07 a IV. ÚS 379/08).

Z dovolaním napadnutého uznesenia vyplýva, že odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní odporkyne 1/ vychádzal z toho, že zásielku obsahujúcu rozsudok súdu prvého stupňa táto účastníčka prevzala „na pošte“ 21. júla 2011, čo potvrdila na doručenke svojím podpisom. Tomu ale nenasvedčuje údaj na doručenke pripojenej č.l. 134 spisu, podľa ktorého zásielka bola prevzatá 21. júla 2011 pri opakovanom pokuse o jej doručenie. Rovnako nebolo dosiaľ spochybnené tvrdenie odporkyne 1/, podporené čestným vyhlásením jej dcéry (č.l. 205 spisu), že spornú zásielku, keďže adresátka nebola doma, prevzala ona, pričom jej podpis na doručenke „napodobnila“.

Vzhľadom na uvedené okolnosti dovolací súd vyhovel dovolaniu odporkyne 1/, podľa § 243b ods. 2 O.s.p. napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom bude odvolací súd pokračovať v odvolacom konaní. Jeho úlohou bude zabezpečiť, aby sa v ďalšom konaní dôsledne preverili všetky skutočnosti nevyhnutné na zistenie, či v danej veci boli mimo rozumných pochybností splnené všetky predpoklady umožňujúce prijatie záveru o naplnení zákonom ustanovených podmienok doručenia spornej zásielky do vlastných rúk odporkyne 1/.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 9. septembra 2015

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová